

REFERAT Klima- og Naturudvalget 2022-2025 d. 08-01-2024

Mødedato Mandag d. 08. januar 2024 kl. 16:00

Mødested Fællesmøde mellem KNU og TMU - mødelokale 3

Mødedeltagere Per Jespersen, Anja Kongsdal, Rune Christensen, Ole Tyrsted
Jørgensen, Søren Svendsen, Kenneth Taanquist, Vibeke Ejlertsen
(Fravær)

Indholdsfortegnelse

Deltagelse i national EU ansøgning LIFE ACT - Action for Climate Transition.....	3
Godkendelse af Natura-2000 Handleplan for n118: Søer ved Tårup og Klintholm.....	7
Godkendelse af Natura-2000 Handleplan for N117, Kajbjerg Skov.....	10
Underskriftsside.....	12

Punkt 1: Deltagelse i national EU ansøgning LIFE ACT - Action for Climate Transition

S2023-109477

Sagsfremstilling

Administrationen fremsender forslag om Nyborg Kommunes deltagelse i fælles ansøgning til EU LIFE-programmet vedrørende støtte til implementeringen af danske kommuners klimaplaner under titlen LIFE ACT - Action for Climate Transition. Projektet er tæt koordineret med Klimaalliancen, som er det nationale samarbejde, der afløser DK2020 samarbejdet, med deltagelse af 98 kommuner, de fem regioner, KL og Danske Regioner og medfinansieret af Real Dania.

Baggrund

LIFE ACT ansøgningen er udviklet i et nationalt samarbejde med deltagelse af KL, de fem regioner og i princippet alle danske kommuner, og under ledelse af Region Midt. Ambitionen er at skabe et nationalt projekt med et samlet budget på 206 mio. kr., som på en bred vifte af områder skal understøtte kommunernes klimaplaner gennem tre overordnede målsætninger:

1. Hurtigere og bedre implementering af klimaplanerne.
2. Klare ledelses- og beslutningsstrukturer i klimaplanerne og opkvalificering af de relevante kommunale medarbejdere
3. At komplekse klimahandlinger takles i relevante partnerskaber (kaldet multiple helix partnerskaber).

Nyborg Kommune har deltaget i udviklingen af to af projektets i alt 10 arbejdspakker:

- a) Helhedsforvaltning af ådale og vandoplande.
- b) Det stigende havvand.

I forlængelse heraf er Nyborg Kommune tilbudt deltagelse som økonomisk partner i projektet med et foreløbigt budget på 5 mio. kr. Projektet vil rumme cirka 30 økonomiske partnerkommuner, de øvrige kommuner er alle inviteret til at deltage som associerede partnere med adgang til den viden, værktøjer m.v. som projektet genererer.

Projektets indhold og udbytte for Nyborg Kommune

Ny helhedsforvaltning af ådale

Vindinge Å er Fyns næststørste å og løber i et bredt bånd gennem Nyborg Kommune. Her ligger kommunens vigtigste naturområder og største biodiversitet, særligt i de lysåbne naturområder ved Holckenhavn fjord, Hjulby Mose, Vibeholm og Bondemosen. Samtidig rummer ådalen og oplandet en række konkurrerende interesser fra landbrug, byudvikling, næringsstof reduktioner og vandhåndtering.

Nyborg Kommune har derfor valgt Vindinge Ådal som case område for helhedsforvaltning af ådale. Ambitionen er at samle alle relevante aktører omkring Vindinge Ådal og dens opland, og i dialog med disse udvikle løsninger, som tilgodeser de mange interesser, udfordringer og muligheder, som ådalen og oplandet rummer, herunder:

- Reduktion af næringsstof udvaskningen. Teknik- og Miljøudvalget har ansøgt og modtaget tilsagn til etablering af 5 vådområde projekter, som skal reducere næringsstofudledningen fra landbruget. Projekterne står stille pga. manglende gennembrud i de frivillige aftaler med lodsejerne.
- Beskyttelse og styrkelse af de unikke naturområder og moser i tilknytning til Vindinge Å.
- Ny spildevandsplan skal tage hånd om belastning fra overløbsbygværker i Vindinge Å's opland. Problemstillingen vil vokse i takt med klimaforandringerne og øget nedbør særligt om vinteren, og i takt med lokal byudvikling.
- Nye vandløbsregulativer. Kommunen står foran revision af vandløbsregulativerne - herunder i Vindinge Å-systemet. Det vil sætte rammerne for både biodiversitet og klimatilpasning i hele vandløbssystemet.
- Klimatilpasning i takt med ændrede nedbørsmønstre. Stigende nedbørsmængder skaber behov for tilbageholdelse af vand i å-dalen af hensyn til oversvømmelser (bl.a. i Vindinge) og som sæson udligning af vandressourcen i tørre perioder i takt med mere udbredt tørke i vækstsæsonen.
- Beskyttelse af grundvandet i udvalgte områder, evt. koblet med skovrejsning og / eller vedvarende energiproduktion (solceller).

Med inspiration fra blandt andet Odense Fjord-samarbejdet er det ambitionen at kortlægge både belastninger og de mange interesser i oplandet, og gennem aktørinddragelse skabe opbakning til helhedsløsninger for ådalen, som også kan realiseres i kraft af et stærkere engagement.

Det stigende havvand

Nyborg er udpeget som risikoområde for oversvømmelse ved stormflod, og med stigende havvand som følge af klimaforandringerne, er der behov for at beskytte blandt andet Nyborg by gennem bedre stormflodsbeskyttelse i havnen og marinaen. Kommunen har udviklet et skitseprojekt for trinvis sikring af Nyborg by i takt med det stigende havvand, særligt ved stormflod, og der er søgt om støtte til projektets implementering gennem kystdirektoratets kyst og digepulje. Der er lige før jul kommet tilsagn fra Kystdirektoratet om støtte på 5 mio. kr. ud af et samlet investeringsbehov på 22 mio. kr. til projektets anlægsudgifter i fase I.

Strategisk sammenhæng til kommunens målsætninger

Byrådet har i december 2023 frigivet 1 mio. kr. fra Puljen til Klimaindsatser og Grøn Omstilling til en styrket indsats omkring klimasikringen i havnen og marinaen. Formålet med midlerne er:

- 1) At styrke borgerinddragelsen.
- 2) At genbesøge den valgte sikringsstrategi ift. opdaterede klimascenarier.
- 3) Modne det samlede projekt til eksterne finansieringsmuligheder.

Deltagelse i arbejds pakken Det Stigende Havvand giver mulighed for at koble den styrkede indsats til tilsvarende processer i andre kystbyer med samme udfordringer, dele viden og erfaringer og udvikle fælles værktøjer til håndtering af de mange opgaver - herunder borgerinddragelse, bidragsfordeling, sammenhæng til byrum m.v. Da opgaven i LIFE ACT er sammenfaldende med frigivelsen af midlerne i Nyborg Kommune, vil dele heraf kunne indgå som egenfinansieringen i LIFE ACT projektet.

Parallelt med udviklingen af LIFE ACT projektet har landbrugets organisationer inviteret Nyborg Kommune til et samarbejde om Holckenhavn Fjord. Det er sket med inspiration i Odense Fjord-samarbejdet, der samler alle relevante aktører og udvikler fælles indsatser i Odense Fjord og opland.

Det er den faglige vurdering i administrationen såvel som hos forskere på SDU, som har studeret Holckenhavn Fjord, at der ikke er grundlag for samme type af marin naturgenopretning i Holckenhavn Fjord som i ydre del af Odense Fjord, hvor der blandt andet udplantes ålegræs. Det skyldes den meget høje næringsstofbelastning i Holckenhavn Fjord - i øvrigt i lighed med indre del af Odense Fjord. Til gengæld er der et stort potentiale for at udvikle tiltag i oplandet til Holckenhavn Fjord i tæt samarbejde med landbruget og de øvrige relevante aktører, med det formål at nedbringe næringsstofbelastningen til et niveau, hvor marin naturgenopretning i Holckenhavn Fjord kunne blive relevant. Deltagelse i "Helhedsplanlægning for ådale" vil på denne måde kunne være direkte understøttende for et tæt samarbejde om Holckenhavn Fjord oplandet.

Budget og finansiering

Projektets varighed er 8 år med projektstart 1. januar 2025.

Ansøgning indsendes marts 2024.

Støtteprocent: 60% EU tilskud, 40% egenfinansiering.

Projektet er fortsat under udvikling, og budgettet er derfor ikke endeligt fastlagt. Nyborg Kommune har i det foreliggende udkast et budget på 5.068.000 kr. Nedenstående foreløbige budget og finansiering er med forbehold for kommende justeringer og bygger på en forudsætning om at Nyborg Kommune kan realisere den største del i projektets første 4 år, og deltage på reduceret kraft i de sidste 4 år.

Budget

	DKK
Samlet budget	5.060.000
EU-støtte (60%)	3.036.000
Egenfinansiering Nyborg Kommune (40%)	2.024.000

Varetagelsen af projektet vil ske gennem to nyansættelser: 1) en 3-årig ansættelse af projektleder til klimatilpasning i havnen (som også indgår i byrådsbeslutningen af 12. dec. 2023), og 2) en 4-årig ansættelse af projektleder til koordinering af de mange indsatser i Vindinge ådal og opland. De to ansættelser er indarbejdet i oplægget til budget og finansiering. En del af egenfinansieringen vil kunne ske ved fast personale samt en andel af den bevilligede stilling til klimatilpasning i havnen. Her ud over ansættes som nævnt en projektleder med fokus på Helhedsplan for Vindinge Å-dal. Det eksisterende kommunale budget vil kunne dække 1,5 mio. kr. ud af egenfinansieringen, hvilket giver et samlet finansieringsbehov på 524.000 kr. over 4 år - eller 131.000 kr. om året i 4 år. Hertil kommer udgifter til formel deltagelse i projektets øvrige løbetid på 100.000 kr. / år. Der tages forbehold for endelige budgetter og finansiering.

Finansiering

Egenfinansiering	-2.024.000
Eksisterende budget (personale)	1.500.000
Ekstra finansiering i 4 år 2025 - 2028	-524.000
Øvrige udgifter i 4 år 2029 - 2032	-400.000
Ekstra egenfinansiering i alt	-924.000

Forpligtelser som økonomisk partner

Som økonomisk partner indgår kommunen en række forpligtelser, der relaterer til opfyldelsen af målsætningerne. En komplet oversigt ses i bilaget "LIFE ACT - roller og forpligtelser"; her skal særligt fremhæves:

- Kommunen vedlægger sin klimahandlingsplan og tilkendegiver, at man vil arbejde for en fuld implementering af planen.
- Dette indebærer, at man forpligter sig til at rapportere på egen klimaplan med nærmere definerede parametre. Der er dog lovet stort sammenfald med tilsvarende rapportering som pt. udvikles i Klimaalliancen.
- Det forventes, at man arbejder for at skabe supplerende indsatser i klimaplanen (at LIFE ACT således ikke er eneste indsats). Der opfordres til at man tilkendegiver de forventede investeringer i disse supplerende aktiviteter (men ikke påkrævet)
- Deltagelse i tværgående aktiviteter, herunder videndeling med associerede kommuner, tværgående konferencer mellem arbejdsparterne m.v.
- Bidrage til finansieringen af fælles udgifter (projektledelse). Det indebærer i praksis en lidt lavere støtteprocent end 60% (forventeligt 1 - 2 procentpoint).

Sagsbehandlerne Mogens Michael Møller og Dennis Debannic deltager på det fællesmøde mellem Klima- og Naturudvalget og Teknik- og Miljøudvalget under behandling af punktet.

Økonomiske konsekvenser

924.000 kr. til dækning af egenfinansieringen fordelt over årene 2025 - 2032 med følgende fordeling:

- 131.000 kr. om året i årene 2025 - 2028
- 100.000 kr. om året i årene 2029 - 2032.

Udgiften foreslås finansieret fra anlægspuljen til Klimaindsatser og Grøn Omstilling, idet midlerne overføres til driftsbudgettet.

Indstilling

Det indstilles, at Teknik- og Miljøudvalget og Klima- og Naturudvalget anbefaler Byrådet:

1. At Nyborg Kommune deltager som økonomisk partner i LIFE ACT.
2. At frigive 924.000 kr. fra anlægspuljen til Klimaindsatser og Grøn Omstilling, og midlerne overføres til driftsbudgettet til dækning af egenfinansieringen fordelt over årene 2025 - 2032.
  - 131.000 kr. om året i årene 2025 - 2028.
  - 100.000 kr. om året i årene 2029 - 2032.

Udgiften finansieres af anlægspuljen til Klimaindsatser og Grøn Omstilling, hvor restbeløbet udgør 2 mio. kr. i budget 2024 og 2025, 3 mio. kr. i budget 2026 og 4 mio. kr. i budget 2027, samt 5 mio. kr. årligt i investeringsoversigten fra 2028-2032.

Sagen afgøres i

Byrådet

Aktuel beslutning på Klima- og Naturudvalget 2022-2025 08-01-2024

Indstillingen anbefales.

Liste A stemmer imod indstillingen.

Beslutning på Teknik- og Miljøudvalget 2022-2025 08-01-2024

Klima- og Naturudvalget og Teknik- og Miljøudvalget anbefaler indstillingen.
A stemmer imod i begge udvalg.

Bilag

LIFE ACT roller og forpligtelser - nov. 2023

Punkt 2: Godkendelse af Natura-2000 Handleplan for n118: Søer ved Tårup og Klintholm

S2023-109857

Sagsfremstilling

3. generation af Natura-2000 handleplanerne skal udarbejdes af kommunerne, for Nyborg indebære dette søer ved Tårup og Klintholm.

Svendborg Kommune, som primær tovholder, og Nyborg Kommune har samarbejdet om at udarbejde en handleplan for Søer ved Tårup og Klintholm, hvor Nyborg Kommune er myndighed på arealet ved Tårup. Dette indebære kystklint og vandhuller som levested for store vandsalamander og klokkefrø.

I sidste plan periode, 2016-2021, udførte Nyborg Kommune følgende:

	Indsats	Kommunalt ejet (Klintholm I/S)	Privatejet
Nyborg Kommune	Sikret afgræsning omkring vandhuller		0,3 ha
	Sikret afgræsning kystklint		1 ha

Nyborg Kommune	Rydning kystklint		ca. 1 ha
	Opdræt af klokkefrøer (LIFE AMPHICON igangværende)		600 individer usdat

I den kommende planperiode er forslaget følgende som indsats:

Forventede indsatser	Skøn over behov:		
	Igangværende indsats	Ny indsats	Samlet behov for indsats
Bekæmpelse af invasive arter, strandvolde.		op til 2 ha	op til 2 ha
Afgræsning: Overdrev og kystklint.	ca. 8 ha		ca. 8 ha
Opfølgende rydning for opvækst af tjørn, rynket rose og brombær, overdrev.	0-1 ha		0-1 ha
Udvidelse af overdrevsarealer og sammenbinding	2-4 ha		2-4 ha
Behov for strukturskabende indsatser på		op til 9 ha	op til 9 ha

overdrev og potentielt overdrev samt assisteret frøspredning undersøges og udføres hvis hensigtsmæssigt.					
Forventede indsatser, arter	Skøn over behov:				
	Igangværende indsats	Ny indsats	Samlet behov for indsats		
Forbedringer af småsøer		2-5 stk.	2-5 stk.		
Opdræt af klokkefrøer (LIFE AMPHICON)	600 individer	300 individer	900 individer		
Behov for højvandsbeskyttelse af småsøer undersøges og udføres hvis hensigtsmæssigt.		op til 250 meter	op til 250 meter		

Det betyder, at vi forsætter samt forbedre de tiltag, som vi allerede har haft gang i fra sidste planperiode.

Prioritet er som følge:

- Vedligeholdelse af ler graven ved Tårup strand via LIFE AMPHICON, samt sikring af afgræsning ved vandhuller og kystklint.
- Behov for oprensning af småsøer følges gennem hele perioden.
- Udviklingen af lysåben natur følges løbende og plejen tilpasse. Eventuelt med efterrydning.

Handleplanen skal herefter i 8 ugers høring - Som tovholder på handleplanen er det Svendborg Kommune som afgør hvornår.

Økonomiske konsekvenser

Da området er Natura-2000 kompenseres Nyborg Kommune via Det Udvidede Totalbalanceprincip (DUT-midler), i alt 61.443 kr til budgettet. Der udover finansierer Nyborg Kommune selv andre indsatser via Naturforvaltningskontoen på 351.203. Nyborg Kommunes egen finansiering forventes at ligge på 10.000-20.000 kr. Der udover kan der finansieres via Life projekter så som Life Ring, som der er søgt samme med de andre kommuner.

Indstilling

Det indstilles, at handleplanen godkendes.

Sagen afgøres i

Teknik- og Miljøudvalget

Aktuel beslutning på Klima- og Naturudvalget 2022-2025 08-01-2024

Klima- og Naturudvalget anbefaler indstillingen.
Teknik- og Miljøudvalget godkender indstillingen.
Indstillingen ændres til at planen sendes i 8 ugers høring.

Beslutning på Teknik- og Miljøudvalget 2022-2025 08-01-2024

Klima- og Naturudvalget anbefaler indstillingen.
Teknik- og Miljøudvalget godkender indstillingen.
Indstillingen ændres til at planen sendes i 8 ugers høring.

Bilag

Forslag Natura 2000-handleplan Søer ved Tårup og Klintholm

Punkt 3: Godkendelse af Natura-2000 Handleplan for N117, Kajbjerg Skov

S2023-109857

Sagsfremstilling

3. generation af Natura-2000 handleplanerne skal udarbejdes af kommunerne, for Nyborg indebærer det Kajbjerg Skov.

Miljøstyrelsen, som primære tovholder, og Nyborg Kommune har samarbejdet om at udarbejde en handleplan for Kajbjerg Skov, hvor Nyborg Kommune er myndighed på lysåbne natur arealer. Dette indebærer surt overdrev, strandvold og vandhuller som danner levested for stor vandsalamander.

I sidste plan periode, 2016-2021, udførte Nyborg Kommune følgende:

	Indsats	Kommunalt ejet	Privatejet
Nyborg Kommune	Rydning af uønsket opvækst på surt overdrev	-	1,4 ha realiseret
	Rydning af uønsket opvækst på strandvold	-	7 ha realiseret
	Restaurering af vandhuller	-	0 stk

I den komme planperiode er forslaget følgende som Nyborg Kommune er myndighed på:

Forventede indsatser		Skøn over behov:		
		Igangværende indsats	Ny indsats	Samlet behov for indsats
Lysåbne naturtyper	Rydning af uønsket opvækst og invasive arter på surt overdrev	1,4 ha	-	Op til 1,4 ha
	Rydning af uønsket opvækst og invasive arter på strandvold	7 ha	-	Op til 7 ha

Det betyder, at vi fremover fastholder den indsats, vi har kørt for at sikre det lysåbne arealer. Under restaurering af vandhuller som levested for stor vandsalamander vil vi have en ny indsats på 0-2 stk.

Nyborg Kommune vil prioritere:

1. Fastholdelse af indsats fra planperioden 2016-2021
2. Sikre en god-høj naturtilstand på lysåbne arealer, så disse har et stabilt, eller stigende areal.
  1. Bekæmpelse af invasive arter på strandvold og surt overdrev.
  2. Rydning af uønsket opvækst på strandvold og surt overdrev.
3. Sikring af levested for stor vandsalamander
  1. Forbedring af levesteder
  2. Etablere nye levesteder

Handleplanen skal herefter i 8 ugers høring, som vil ske umiddelbart i marts måned - Som tovholder afgør Miljøstyrelsen hvornår.

Økonomiske konsekvenser

Da området er Natura-2000 kompenseres Nyborg Kommune via Det Udvidede Totalbalanceprincip (DUT-midler), i alt 61.443 kr til budgettet. Der udover finansierer Nyborg Kommune selv andre indsatser via Naturforvaltningskontoen på

351.203. Nyborg Kommunes egen finansiering forventes at ligge på 10.000-20.000 kr.

Indstilling

Det indstilles, at handleplanen godkendes.

Sagen afgøres i

Teknik- og Miljøudvalget

Aktuel beslutning på Klima- og Naturudvalget 2022-2025 08-01-2024

Klima- og Naturudvalget anbefaler indstillingen.

Teknik- og Miljøudvalget godkender indstillingen.

Indstillingen ændres til at planen sendes i 8 ugers høring.

Beslutning på Teknik- og Miljøudvalget 2022-2025 08-01-2024

Klima- og Naturudvalget anbefaler indstillingen.

Teknik- og Miljøudvalget godkender indstillingen.

Indstillingen ændres til at planen sendes i 8 ugers høring.

Bilag

Nyborg Ver5.0 Udkast Natura 2000-skovhandleplan 2022-2033 3. generation N117 Kajbjerg Skov

Punkt 4: Underskriftsside

S2023-115209

Sagsfremstilling

"Udvalget skal godkende beslutningsprotokollen"

Økonomiske konsekvenser

-

Indstilling

-

Sagen afgøres i

Klima- og Naturudvalget

Aktuel beslutning på Klima- og Naturudvalget 2022-2025 08-01-2024

Godkendt.